

وطن

هر پنجشنبه نشر میشود

۲۹ حمل ۱۳۳۰

سال اول

صاحب امتیاز: م. غبار

مدیر مسئول: ع. خروش

اداره: جاده اندرا پی ۱۹ کابل

تلفون: ۱۹۵۳

اشتراک: ۵۰ افغانی

ولایات: ۶۰

خانج: ۵۰ دالر

پیکشاره: ۷۵ پول

شماره پنجم

ع. عزیز

م. غبار

مصونیت مال و جان

آبادی يك ملك متاسب با توليدات و محصولات آنست، و توليدات متاسب با صادرات. صادرات محتاج تجارت و بازارهای فروش است، و بازارها محتاج جنس خوب و قیمت ارزان. قیمت ارزان محتاج راهها و حمل و نقل فراوان است، و کثرت تولید و محصول محتاج کار و کارگر. کار و کارگر محتاج اسباب کار و سرمایه است، و این افراد محتاج يك معجزه ایست که "مصونیت مالی و جان مردم" نام دارد. این معجزه محتاج قوانین عادل و محکم عادل است، طوریکه هیچ کس و هیچ قوت در مملکت به هیچ نام و هیچ عنوان نتواند يك پول سیاه از کسی بگیرد، و یا يك موی از سر کسی کم کند. این وقت است که مرد و زن، طفل و جوان، ام و عالم از جان خود، شرف خود، ناموس خود، دارائی خود عزت و ابروی خود مطمئن بود، و متیقن است که هیچ کس هیچ چیزی او را ربوده نمیشود. لذا اگر دارنده است پول خود را، و اگر نادار است بازوی خود را، و اگر عالم و عاقل است فکر و دماغ خود را بکار میاندازد، و در ده سال يك مملکت ویرانه بیک محصوره میدل میشود. اینست اسرار تقدم و ترقی ملل جهان! یعنی مصونیت مال و جان مردم از هرگونه تعرض. و این نعمت عظیم میسر نمیشود مگر در جاهیکه قانون حکومت کمال و مطلق العنانی محدود باشد. هرکس در مملکتی که سالها زیر چکش استبداد و خود مختاری کوفته شده باشد، در مملکتی که صد سال پرویا گد مضره اجنبی این فارمول خائنه را در رمض زمام داران قلم فرو کرده باشد که این مملکت - آئین و ملت آئین محتاج حکمرانی آئین است بالاخر در مملکتیکه از يك علاقه دار گرفته تا رجال عاقله ضرب المثل داشته باشند که این ملت "سوته مسلمان" است، و بدون زور هیچ کاری نمیتوان کرد، البته آبادی مملکت - مفهوم و موضوعی ندارد، زیرا در چنین مملکت قانون نیست، محاکم نیست، مردم از دیدن رؤسای ضبط اجوات مثل بید، بلرزند، و برق الاباب پول پس تپ می کنند، پس هر که پول دارد دهن میکند و با پخان میکشد، هر که زمین و سرای دارد بنام دیگری قبالة میکند، هر کس عقل و علم دارد خموش، اختیار خود را بدر نفی میزند، هر کس هم که با زور دارد بقتل و سرقت در داخل و بیار در مالک پیگانه می پردازد. در چنین مملکت است که فساد اخلاق چون دروغ، اسباب سازی، جاسوسی، رشوت، چپاول، قمار، چرس و بنگ،

راجه بانحصارات تصور قریب بدین است که یکی از مقاصد اساسی حکومت از آن سبب انحصارات دولتی تقویه بود چه ملی است چون بود چه مملکت ما برخلاف معمول تمام ملل هیچ وقت نشر نکرد بد. تا عواید و مصارف دولت برای مردم معلوم گردد. لذا با فرض اینکه حقیقتاً مصارف روز افزون و اجرای وظایف - حکومت مستلزم عواید و مدارک مالی تازه و بیشتری باشد باز سؤالاتی در خاطر خطور مینماید که باید جواب آن حق الامتکاست. جستجو کرد. در این مورد اولین پرسش اینست که آیا واقعه را طواف مصارف برد و شملت تحمیل گردد و غور و تعمق کافی بعمل آمده و آیا حقیقتاً مصارف کمربستن و بیلزوم از بودجه وضع و کسر گردیده یا خبر؟ زیرا خاصه طبایع - میذکره علما و حکماء هر حکومتی را کم و بیش بان متصف ساخته اند اینست که هر قدر پدید آید منابع عایدات بسهولت و بدون چون و چرا میسر شود بهمان اندازه در مصرف آن لایقید و بی مبالا تورخ میدهند و نتایج آن برمود بان - حقیقی بعضی توده ملت مغرب تر میگردد. پس وظیفه هیئت حاکمه و مشطین و وکلای ملت است که پیش از همه بلزوم - پدید آید در منابع جدید عایدات بعد از موشکافی و رسیدگی قناعت حاصل نموده و سپس از این منابع متمدد مدارکی را برگزیند که از نقطه نظر عدالت اجتماعی انحصار و و تا شریان برمود بان، سهولت اخذ و حصول و بالاخره ثمرات و نتایج اقتصادی و اجتماعی آن برنسل موجوده و آینده مفید و مناسب باشد. بعقیده ما عایدات حاکمه از انحصارات مذکور باید نظر گرفتن ساختمان و بنیه اجتماعی و اقتصادی مملکت ما نیاید برای تقویه آن حصه بود چه که مصرف قطعی و خالص بوده و مستقبلاً مولد ثروت نیست تخصیص داده شود چه غرض از انحصارات و لزوم اینک برای تقویه بود چه باشد بازم حکمت های دران مضروب نهفته است که آن را با اولاً مشروعب و حثانیت این انحصارات قطعی میگردد که غایب آن دادن امتیاز

(صفحه چهارم)

مکاتیب وارده

۱- آقای بهاضی مکتوبی ماحبت حکومت هارا تفسیر و خاطره نشان میکنند که چون حکومت با اجزاء خود خادم ملت بونه و از خزینه ملت معاش میکنند، لهذا اراکین حکومت حق ندارند خود را اتای ملت بشناهند و یا مامورین کوچک و بزرگ خود را غلامان حلقه بگوش خویش حساب نمایند درین حکم آقای بهاضی علیه حق بدست مستدول و صلا در اینجا چنین نیست چرا تا زمانیکه تشکیل حکومت طبق قانون اختیارات حکومت طبق قانون، اجراءات حکومت طبق قانون و بالاخره مسئولیت حکومت در نزد نماینده گان ملت طبق قانون محبت نگردد و نماینده گان ملت عملاً حق باز پرس از حکومت نداشته باشند تفسیر حقوقی و ملی اتای بهاضی در مورد حکومت صرف جنبه نظری داشته و در روی کاغذ خواهد بود و تا زمانیکه ملت بواسطه نمایندگانی که قانون گذار خود مراقبت اجراءات قانون را ننمایند این پندار کاذب در گله مامورین بزرگ حکومت باقی خواهد ماند که مامورین جزو کوچک در مقام در خدمت در مقامات در عزل و نصب و الحاق در هر چیز خود را سپرد به رحم و شفقت ایشان است و پس

۲- آقای محمد حسن خان حاجی پیشنهاد میکنند که جوانان مملکت با تئیسیت از تجمل و اشراف در خوراک و پوشاک منصرف شده از پیروی فیشن های روز چشم پیر و مخصوصاً در لباس استعمال پارچه باب وطن و سایر اشپای داخلی و مصنوعات مملکت خود را (با استثنای قریه) ترجیح بدهند و وطن این نظر عالی مفید و پاک آقای حاجی را از طری قلب تأیید میکند و توفیق قبول این وصیت را برای کافه هموطنان میخواهد

۳- آقای غلام حیدر خان پنجشنبه پری - مینویسند که وزارت جلبه معارف با تئیسیت در علاقه داری های اول و دوم پنجشنبه را فوت وقت به تأسیس مکاتب ابتدائی - بپردازند - و هم در مکاتیب مسجدی محل بدادن کتب و لوازم و رعایتی در نشر معارف مساعدت و همراهی نمایند

۴- همچنین برای متعلمین بالاتر از صف ششم مکاتب رخصه و بازار پنجشنبه برای شمول و تحقیق تعلیم متوسطه در مکاتب و لیس های دیگر چانس دخول داده شود و وطن بعد از تأیید نظر آقای پنجشنبه منتظر اقدام و جواب وزارت معارف است

۵- آقای محمد شریف خان متقاعد مینویسند - بعضاً اشخاصی پشکی مسکری برهنمونار بابان و خوانین محل بنام قرار و نوتی قلمداد و مجلا میشوند بعد ها این مردان مصروف

و فراریان زهر احجاف و ستم همان اربابان قرار گرفته و حتی اراضی مزروعیه شان از طرف ارباب ها تملک میشود و ایشان چون قبل از مردن و فرار قلمداد شده اند از ترس سر بر نمی آورند اگر وزارت داخله و ریاست اردو و اخذ عسکر فی المثل اعلانی شایع و این گونه مقصرین قانونی و مردگان و فراریان کاذب را از چرخ گذشته معاف قرار دهد البته همه به بسیاری مجدداً زنده شده و دارای هستی - خوبش میشوند

وطن: - هر که گریز از خراجات شاه با رکش قبول بپایان شود

۱- آقای م. ش. سوال میکنند: الف از مجلس شورای ملی و وکلای کابل که در این دوره کدام کدام قانون را برای انتظام امور و حفظ حقوق ملت وضع در دسترس ملت گذاشته و چند قوانین سابق را تعدیل یا تبدیل کرده اند؟ و با اجرای قوانین مراقبت شده یا خیر و اگر نشده فیه صد خبریت بوده است؟ (ب) از وزارت معارف که سالانه چند نفوس در چند مکاتب افغانستان تحصیل و سال چند نفر فارغ التحصیل میشوند معارف اینها در سال چند راست و برای با سواد ساختن ملت بملاوه بی کتاب موجود - چه و سایرین در نظر گرفته شده است؟ امید است وقت فوقه برای اطلاع عموم این نوع احصائیه ها از طرف وزارت معارف منتشر گردد - ج - وزارت اقتصاد و فوائد عامه - نیز با بد احصائیه های در ظرف سال از کارروائی های خود در بیزارند نشر نمایند و هكذا وزارت عدلیه و معدن و امثال آنها

۲- آقای عبد الحلیم خان عاطفی مینویسند - رفیق ترجمان در یکی از وزارت باصطلاح "عام المنفعه" میگفت در سال ۱۳۲۹-۲۸ یک عده از جناب و مینویسند سر استخدا و برای سلب این امور و ترتیب را برقرار نمودند بعد از آنکه دریدل - معاش گراف آنها را بپوری تهیه و تقدیم کردند و بپوری های در دسترسه های فراموشی محبوس بود و در عرضا پورت های آن انجمن ها و متخصصین برای ترجمه بمن داده شد که در سال ۱۳۲۲ یعنی هفت سال پیشتر مرتب گردیده و تا حال در زوایه نسبان گذاشته بود

حال شما انصاف بدهید که آیا دولت و ملت برای مامورین مسئول معاش و لوازم و متر و تریه برای همین مطلب میدهند که آنها مثل اجانب ادارات ما را اشغال کرده و روزانه - مثل مجالس عروسی یا تخریبه در اداره مشغول تلفن و چای و چای باشند و در نتیجه یک راپورت متخصصین را احباب یک رشته از امور اجتماع هفت سال در دسترسه حفظ و بعد از آن ترجمه کنند؟ اگر این عمل در ذات خود کار شکنی و

احزاب هندوستان

بزرگترین حزب هندوستان "کانگریس ملی" است که اعضا آن چهار اتمه میباشند و پیران و پیرهن وطنی میپوشند - بین هند و جنگ جهانی کانگریس با روش "مبارزه منفرد" کارهای مهمی در مبارزه محصول نمک، شکست امتعه لشکرا پیر و منسوجات ابریشمی اروپا و غیره نمود و امروز دولت هند را در دست دارد و در اوائل کانگریس حزب ملیون هند و مسلمانان هندوستان بود و ولی پستان حزب وی افراطی و مرتجع مذهبی از ان بنام های "مسلم لیگ" و "هندو میما" منب "منشعب گردید" ندکه اولی بنام مسلمانان هند "خانه مستقل" میخواست و محمد علی جناح تأیید آن بود و دو می خوا خواهان بتیرستی - قدیم و منحنه ماضی بحیث یک حزب ارتجاعی و فاشستی - تروریست های "ان اس اس" که قتل عام مسلمین هند و مستر گاندی را زانیده اعمال آنهاست در حقیقت تشکیل نظامی هند و هم مسبب میباشند حزب کوچک مسلمان "شاکس" و پیشوای آن "علامه مشرقی" بود که بدست مسلم لیک منسوب گردید حزب دیگر مسلمان "احرار گند و مبارزه با استعمار" هم با زان داشت تقریباً کانگریس منحل شده و حزب "اخ" منصوب به مذهب سک است "تاراسنگ" آن را قیادت نمود و "سکستان" مستقل میخواست ولی این حزب پس از آنکه آتش جنگ هند و مسلمان را در پنجاب آتش زد بمقتصد خویش نائل نگردید و نفوذش رو بزوایل رفت در این موقع بعد از کانگریس حزب سو سبالست در جامعه هند و مخصوصاً در بین کارگران نفوذ زیاد دارد لیک بزرگان "جای پرگاش" این است این حزب برای اولین انتخابات هند که در ماه نومبر اتفاق میشود در هزار نفر کاندید شدند و با کانگریس زور آزمایی میکند کمونست ها بپهر از بعضی نواحی محدود نفوذ قابل اعتنا در هندوستان ندارند

۱- بملکت نیست چیست که دریدل هزار ها در خون ملت یک عده متخصص استخدا و پورشان بن ترجمه مانده باز برای همین کار دیگر متخصص استخدا و معید در اربور گرفته شده و در دسترسه قید گردید؟ آیا دریدل این پول چند پسر و خان و خانان و چند مکاتب آباد و با چند میل راه - کشیده میشود؟ و

۲- در این وقت این روایت شاید شکی نداشته باشیم و من است امثال این قضایان را که اکثر امور خویش بچشم سرما حلقه کرد با شیم ولی چون نویسنده مختوم و زاری مکرر نام وزارت و متخصصین و موضوع بحث را توضیح نکرد و بطور کاتبه سخن زد اند لهذا از استیضاح از وزارت مربوطه و مامورین ذی علاقه عاجز و از دادن نظریه خویش هم معذوریم جای پادآوری است که از این بعد نویسنده گان مختوم مطالب انتقاد خویش را بدون ترس واضح مختوم در لیل نوشته و نظریه اصلاحی خویش را بان ضم کرد و بفرستند

مکاتیب وارده

۱- آقای بهاضی مکتوبی ماحبت حکومت هارا تفسیر و خاطره نشان میکنند که چون حکومت با اجزاء خود خادم ملت بونه و از خزینه ملت معاش میکنند، لهذا اراکین حکومت حق ندارند خود را اتای ملت بشناهند و یا مامورین کوچک و بزرگ خود را غلامان حلقه بگوش خویش حساب نمایند درین حکم آقای بهاضی علیه حق بدست مستدول و صلا در اینجا چنین نیست چرا تا زمانیکه تشکیل حکومت طبق قانون اختیارات حکومت طبق قانون، اجراءات حکومت طبق قانون و بالاخره مسئولیت حکومت در نزد نماینده گان ملت طبق قانون محبت نگردد و نماینده گان ملت عملاً حق باز پرس از حکومت نداشته باشند تفسیر حقوقی و ملی اتای بهاضی در مورد حکومت صرف جنبه نظری داشته و در روی کاغذ خواهد بود و تا زمانیکه ملت بواسطه نمایندگانی که قانون گذار خود مراقبت اجراءات قانون را ننمایند این پندار کاذب در گله مامورین بزرگ حکومت باقی خواهد ماند که مامورین جزو کوچک در مقام در خدمت در مقامات در عزل و نصب و الحاق در هر چیز خود را سپرد به رحم و شفقت ایشان است و پس

۲- آقای محمد حسن خان حاجی پیشنهاد میکنند که جوانان مملکت با تئیسیت از تجمل و اشرف در خوراک و پوشاک منصرف شده از پیروی فیشن های روز چشم پیر و مخصوصاً در لباس استعمال پارچه باب وطن و سایر اشپای داخلی و مصنوعات مملکت خود را (با استثنای قریه) ترجیح بدهند و وطن این نظر عالی مفید و پاک آقای حاجی را از طری قلب تأیید میکند و توفیق قبول این وصیت را برای کافه هموطنان میخواهد

۳- آقای غلام حیدر خان پنجشنبه پری - مینویسند که وزارت جلبه معارف با تئیسیت در علاقه داری های اول و دوم پنجشنبه را فوت وقت به تأسیس مکاتب ابتدائی - بپردازند - و هم در مکاتیب مسجدی محل بدادن کتب و لوازم و رعایتی در نشر معارف مساعدت و همراهی نمایند

۴- همچنین برای متعلمین بالاتر از صف ششم مکاتب رخه و بازار پنجشنبه برای شمول و تحقیق تعلیم متوسطه در مکاتب و لیس های دیگر چانس دخول داده شود و وطن بعد از تأیید نظر آقای پنجشنبه منتظر اقدام و جواب وزارت معارف است

۵- آقای محمد شریف خان متقاعد مینویسند - بعضاً اشخاصی پشکی مسکری برهنمونار بابان و خوانین محل بنام قرار و نوتی قلمداد و مجلا میشوند بعد ها این مردان مصروف

و فراریان زهر احجاف و ستم همان اربابان قرار گرفته و حتی اراضی مزروعیه شان از طرف ارباب ها تملک میشود و ایشان چون قبل از مردن و فرار قلمداد شده اند از ترس سر بر نمی آورند اگر وزارت داخله و ریاست اردو و اخذ عسکر فی المثل اعلان شایع و این گونه مقصرین قانونی و مردگان و فراریان کاذب را از چرخ گذشته معاف قرار دهد البته همه به بسیاری مجدداً زنده شده و دارای هستی - خوبش میشوند

وطن: - هر که گریز از خراجات شاه با رکش قبول بپایان شود

۱- آقای م. ش. سوال میکنند: الف از مجلس شورای ملی و وکلای کابل که در این دوره کدام کدام قانون را برای انتظام امور و حفظ حقوق ملت وضع در دسترس ملت گذاشته و چند قوانین سابق را تعدیل یا تبدیل کرده اند؟ و با اجرای قوانین مراقبت شده یا خیر و اگر نشده فیه صد خبریت بوده است؟ (ب) از وزارت معارف که سالانه چند نفوس در چند مکاتب افغانستان تحصیل و سال چند نفر فارغ التحصیل میشوند معارف اینها در سال چند راست و برای با سواد ساختن ملت بملاوه بی کتاب موجود - چه و سایرین در نظر گرفته شده است؟ امید است وقت فوقه برای اطلاع عموم این نوع احصائیه ها از طرف وزارت معارف منتشر گردد - ج - وزارت اقتصاد و فوائد عامه - نیز با بد احصائیه های در ظرف سال از کارروائی های خود در بیزارند نشر نمایند و هكذا وزارت عدلیه و معدن و امثال آنها

۲- آقای عبد الحلیم خان عاطفی مینویسند - رفیق ترجمه در یکی از وزارت باصطلاح "عام المنفعه" میگفت در سال ۱۳۲۹-۲۸ یک عده از جناب و مینویسند سر استخدا و برای سلب این امور و ترتیب را برقرار می کنند بعد از آنکه دریدل - معاش گراف آنها را بپوشی تهیه و تقدیم کردند را بپوشی شان در دوسه های فراموشی محبوس بود و در عرضا پورت های آن انجمن ها و متخصصین برای ترجمه بمن داده شد که در سال ۱۳۲۲ یعنی هفت سال پیشتر مرتب گردیده و تا حال در زوایه نسبان گذاشته بود

حال شما انصاف بدید که آیا دولت و ملت برای مامورین مسئول معاش و لوازم و متر و تریه برای همین مطلب میدهند که آنها مثل اجانب ادارات ما را اشغال کرده و روزانه - مثل مجالس عروسی یا تخریبه در اداره مشغول تلفن و چای و چای باشند و در نتیجه یک راپورت متخصصین را احباب یک رشته از امور اجتماع هفت سال در دوسه حفظ و بعد از آن ترجمه کنند؟ اگر این عمل در ذات خود کار شکنی و

احزاب هندوستان

بزرگترین حزب هندوستان "کانگریس ملی" است که اعضا آن چهار اتمه میباشند و پیران و پیرهن وطنی میپوشند - بین هند و جنگ جهانی کانگریس با روش "مبارزه منفرد" کارهای مهمی در مبارزه محصول نمک، شکست امتعه لشکرا پیر و منسوجات ابریشمی اروپا و غیره نمود و امروز دولت هند را در دست دارد و در اوائل کانگریس حزب ملیون هند و مسلمانان هندوستان بود و ولی پستان حزب وی افراطی و مرتجع مذهبیان از ان بنام های "مسلم لیگ" و "هندو میما" منب "منشعب گردید - ندکه اولی بنام مسلمانان هند "خانه مستقل" میخواست و محمد علی جناح تأیید آن بود و دو می خوا خواهان بتیرستی - قدیم و منحنه ماضی بحیث یک حزب ارتجاعی و فاشستی - تروریست های "ان اس اس" که قتل عام مسلمین هند و مستر گاندی را زانیده اعمال آنهاست در حقیقت تشکیل نظامی هند و هم مسبب میباشند حزب کوچک مسلمان "شاکس" و پیشوای آن "علامه مشرقی" بود که بدست مسلم لیگ منسوب گردید حزب دیگر مسلمان "احرار گند و مبارزه با استعمار" هم با زان داشت تقریباً کانگریس منحل شده و حزب "اخا" منصوب به مذهب سک است "تاراسنگ" آن را قیادت نمود و "سکستان" مستقل میخواست ولی این حزب پس از آنکه آتش جنگ هند و مسلمان را در پنجاب آتش زد بمقتصد خویش نائل نگردد و نفوذش رو بزوایل رفت در این موقع بعد از کانگریس حزب سو سبالپنت در جامعه هند و مخصوصاً در بین کارگران نفوذ زیاد دارد

لیک بزرگان "جای پرگاش نراین" است این حزب برای اولین انتخابات هند که در ماه نومبر اتفاق میشود در هزار نفر کاندید شدند نمود و با کانگریس زور آزمایی میکند کمونست ها بظهور از بعضی نواحی محدود نفوذ قابل اعتنا در هندوستان ندارند

۱- بملکت نیست چیست که دریدل هزار هاد الرخون ملت یک عده متخصص استخدا و پورشان بن ترجمه مایه باز برای همین کار دیگر متخصص استخدا و معید در اربور گرفته شده و در دوسه قید گردید؟ آیا دریدل این پول چند پسر و خان و خانان چند مکاتب آباد و با چند میل راه - کشیده میشود؟ و

۲- در بعضی این روایت شاید شکی نداشته باشیم و من است امثال این قضایان را که اکثر امور خویش بچشم سرما حلقه کرد با شیم ولی چون نویسنده مختوم و زاری مکرر نام وزارت و متخصصین و موضوع بحث را توضیح نکرد و بطور کلی سخن زد اند لهذا از استیضاح از وزارت مربوطه و مامورین ذی علاقه عاجز و زان دادن نظریه خویش هم معذوریم جای پادآوری است که از این بعد نویسنده گان مختوم مطالب انتقاد خویش را بدون ترس واضح مختوم در لای نوشته و نظریه اصلاحی خویش را بان ضم کرد و بفرستند

اخبار هفته
احوال ایران - نفت عراق - انتخابات لبنان - گپا جدید
قرارداد صلح - ناآرامی در ایران - وزارت خارجه
تهران : اوضاع ایران هنوز مثل مری زنگی در هم افتاده کابینه
 جلسات سری نمود و شاه با پیگیری در آن حصه گرفت کارگران
 و مستخدمین شرکت نفت بالای قبرستان شهداء افتخار شد
 نفت فاخته تحظیم خواندند و درجه رشد سیاسی خود را
 بدینا نشان دادند، حکومت نظامی در مناطق نفت از مجلس
 ملی تصویب شد. پکا بینه حسین علا را اعتماد داده شد
 رجال ایران در داخل و خارج علت این اغتشاشات را رفتار
 عنودانه انگلیسهای شرکت نفت اعلام کردند و پس کفیل
 خارجه ایران پروپا گند تحریک ایران را از طرف خارج تکذیب
 و گفت شورای ایران نماینده ایران است و ملی شدن نفت را
 خواهان. اظهارات دین ایچسن که مذاکرات آمریکا و انگلیز
 مربوط بمسائل دفاعی حوزهای نفت است و ربطی به روابط
 ایران و انگلیس ندارد - رجال ایران را هنوز از سو ظن
 خارج نکرده است.

پنداد : هشتاد نفر وکالی ملت پیشنهاد ملی شدن نفت عراق
 را به شورا نمودند.
لبنان : در انتخابات شورای ملی پنجاه فیصد نفوس لبنان
 اشتراک و بدینصورت ریکارداستعداد ملی را در امور اجتماع
 در مشرق زمین قاپم کردند.
مراکش : ژنرال ژون حاکم ملکی و نظامی مراکش منصوب گرد
 و خبرهای مراکش بواسطه مسامحه و سوء بختان نبرسد عرب لیک
 پریشان است و نتیجه رفتار ظالمانه فرانسه در اینگونه مشرق
 هنوز مجهول است.

دهلی : گپا جدیدی در جنگلات هند مکشوف شده که
 در صنعت و تجارت جای جوت را خواهد گرفت در اینصورت
 موازنه تجارتی با کستان با هند بر هم خواهد خورد.

لندن : آمریکا گفت استتکاف از آزادی شمولیت مردم چین در
 در قرارداد با جاپان معنی این را ندارد که انگلستان نتواند
 مسوده قرارداد را به حکومت مردم چین بفروشد. همچنین
 آمریکا قبل از امضاء قرارداد با جاپان نیویورک و استرلیارادر
 مقابل هر تعرضی ضمانت خواهد کرد.

پاریس : بالاخره نمایندگان دول غرب در مجلس نمایان وزرا
 خارجه پیشنهاد کردند که کنترل و تجدید اسلحه و همچنین
 مذاکره بر قرضه تریست در آن شامل است مشروط بر اینکه
 قرضه تریست از قرضه قرارداد صلح ایتالیا جداگانه و مجزا
 تحت مذاکره قرار گیرد. گروه میگو گفت مذاکرات مجلس اینک
 یک قدم پیش رفته است.

کابل : در اثر اعتصاب تقریباً یک هزار نفر منازه داران
 بر چون فروش کابل در برابر مقررات جدید کنترل و فروش
 اشیاء وارداتی که بگروز دوام نمود یک نفر منازه دار محمد
 خان نام توقیف گردید ولی هنوز نتیجه تحقیقات ابتدائی و
 نوع جرم و مقدار مجازات او معین نگردیده و البته مطابق
 قانون معین و اعلام خواهد شد.

دیپلومک
 خواهند نمود و بعد نیست دست رقیب خارجی هم داخل
 شود. پس ناچار نیست که دیموکراسی به تدریج داده شود.
 ر - جناب عالی و قتیکه دولت خود را حامی و ناشر دیموکراسی

راجح بانحصارات :
 و محرمیتیکه از این مریه صنوف اجتماع، مئولک، تاجر و مصر
 کنند مبرسد تا تشکیل سرپن سرمایه ها که گرد آوردن
 آن در مدت کم و به پیمانه وسیع از عهد اشخاص انفرادی
 و شرکت های سهامی عادی ساخته نیست معاوضه و جبران
 گردد و این سرمایه ها برای انکشاف و توسعه مناسبت
 اقتصادی مملکت از قبیل استخراج نفت کشیدن خط
 آیین و راه های مین بندها و غیره مصرف گردد. پایه
 عیار ساده ترعایدات حاصله از انحصارات باید برای
 تقویه بودجه عادی مصرف نگردد و برای انکشاف مناسبت
 اقتصادی و تدارک و سایر رفاه اجتماع خن گردد.
 یک نظر سطحی بتاریخچه انحصارات دولتی در ممالک
 همکیش و برادرما ترکیه و ایران نشان میدهد که این
 ممالک بودجه انکشاف اقتصادی بیشتر از همین مصر
 تگا نو گردیده و باوجود تشبیه و فرازها و سهو و خیال
 های که احتراز قطعی از آن مبر نیست نتایج درخشا
 و ثمرات شرینی با آنها داده است کاش امروز میتوانستیم
 نتیجه انحصارات چندین ساله خویش را با حفظ تناسب
 کم و کیف و شرایط محیطی با نتایج انحصارات ترک
 و ایران یعنی خط آهن سرتاسر ایران و تاسیسات
 بانکهای صنعتی و کار ترکیه مقایسه نمایم. تا نیا
 باید محل صرف وجوه حاصله از انحصارات و لتراز همه
 تقویه خود مناسبت انحصاری باشد تا منافعی که از این
 انحصارات دستگیری میکند با بیستی مثلاً یک حصه آن برای
 توسعه فابریکات شکر، توریید ماشین های زراعتی و کمک
 و معاونت به دهقانین و زارعین لیلو مصرف گردد و باز
 آن برای تقویه و انکشاف سایر منابع تولیداتی صرف نگردد
 فعلاً به تذکر نقاط فوق اکتفا کرده پیشنهاد مینمایم که
 اصل فوق در چنین مباحثات در شورای ملی و مقامات ذی
 صلاحیت مورد نظر قرار گرفته و احیاناً در صورتیکه مورد
 قبول واقع گردد در قانون اساسنامه و لوائح مربوطه
 انحصارات صریحاً قید و ثبت گردد.

اعلام و عملاً وارد میدان میشود. تمام مردم چیز فهم و
 ملت دور و گشت جمع میشوند و زمینه قبول پروپاگند
 مخالفانه از بین میرود آنوقت اکثریت از دولت است
 در این کار ضعف گذشته دولت را تلانی کرده و به قوت
 دولت میفزاید زیرا پروپاگند تا وقتی موثر میباشد که
 ناراضی باشد و قتیکه ملت راضی شد دیگر ترس از تبلیغ
 دشمن باقی نماند مگر در میدان جنگ. اما اینکه
 فرمودید دیموکراسی بتدریج داده میشود کل مردم باشما
 موافقت دارند و آنکه یک زره عقل دارد مخالف این تدریج
 نیست فقط بشرط آنکه دولت مابین تدریج و ترکیب
 فرق گذارد در حالیکه (نگذاشته است) مثلاً تدریج این
 است که با قبول اصل دیموکراسی یکی از ارکان آن
 اولتر عملی شود فرض کنیم میخواهید اول مجلس
 داشته باشید یا آزادی جرایم یا آزادی احزاب یا ادارات
 قانونی و یا در اینصورت هر کدام را که اول اختیار کرد
 بگذارد که عملی شود یا بماند که نخواهید شروع باشد و
 اختیار نداشته باشد، قانون باشد و تطبیق نشود آزادی
 باشد و تهدید شود. اینکه تدریج نیست بلکه یک
 ترکیب پو قلمون است که زمران از استبداد گذشتند و
 و اما دولت تا زمانیکه ارد و دارد و ملت را غنی دارد هیچ

مصونیت مال و جان
 بحکم خدا بحکم پادشاه بحکم قانون مالی که جان عرض و
 آبروی ملت افغانستان محفوظ و مصون بوده به هیچ اسم
 به هیچ رسم به تامل هیچ حاکم و سردار و مقتدر بجان و
 مال مردم تعدی و تجاوز بعمل نمیاید از این بعد بالای
 نیت مردم افغانستان حکومت قضاوت نمیکند بلکه بالای
 عمل مردم محاکم قضاوت خواهند نمود از این بعد بیک
 اشتباه کسی به زندان نمیرود و احدی به پیشنهاد فلان
 آقا و رنجش فلان سر کرده طرد نمیشود و الحاصل
 از این به بعد است که هر ملتون و مجرم در محاکم علنی
 شرعی و قانونی اول محاکمه و ملامت و باز مجازات میشود
 از این بعد زنجیر و حبس و شام طرد اولاد از مدارس
 ضبط اموال دیگر وجود ندارد بعد از این در برابر قانون
 وزیر و سردار و حاکم و یقال و کهنه دوز مساوی و برابر
 هستند. لهذا بواسطه تحمین کسب و کارهای شورا
 و حکومت و عدلیه تمام مجرمین و پاتنهین سیاسی که
 بدین محاکم علنی و اثبات جرم سالهاست در محاکم
 افتاده اند دوباره آزاد و رها شده تلانی خسارات
 وارده شان کرده میشود تمام محزولین و محزورین محاکمه
 نشده مجدداً در خدمات دولتی قبول میشوند تمام مغرور
 محکمه نادیده و ایس بیجا های شان رجعت داده میشوند
 و از این به بعد است تأیید هر مجرم و متهم از طرف پلیس
 مطابق قانون تحقیق و محاکمه و مجازات بید ریخ میشود
 خواه این مجرم کافر باشد خواه مسلمان خواه معقول باشد
 خواه مسکین خواه آمر باشد خواه مامور خواه جاسوس داخل
 باشد خواه خارجی خواه مخالف دین باشد خواه مخالف
 دنیا از این به بعد جرم متهمین بطور سرزمین اثبات و زند
 های ضبط احوالات کفائی که مملکت را به قبرستان خوفناک
 تبدیل کرده بود و یاد رتوب آمیزین بزرگ بطور ذخیره
 بنهایی نگاه نخواهد شد و گاه هر کس بپرواه در جرایم
 نشر خواهد گردید زیرا گناه که دیگران میکنند از نشران
 حکومت شرمسار نمیشود. از این به بعد است که سرمایه
 عقل و باز و ملت بدین خوف و اضطراب بکار افتاد و این
 چند سال کشور افغانستان آفتاب به پایه همسایه ها
 خود خواهد رسید والا فلا! باید متیقن بود که سوا این
 ترتیب دست به اصلاح که زده شود بیسود است و دنیا
 ملک از تهداب خواهد پاشید.

**وقت از اعطای آزادی و مساوات و عدالت و قانون ضعیف
 نمیشود.**
 و - خوب برادر یک فکر کرده باز باشما صحبت خواهم
 ر - اختیار دارید فقط اینقدر ملتفت باشید که دو خریز
 بیک دست گرفته نمیشود با قانون و استبداد از این دو
 یکی را انتخاب کنید چون استبداد را سالها تجربه کرده
 و اضرار آنرا بنچشم سر دیده اید گمان میکنم راه بهتر که
 هنوز تجربه نشده اختیار شفی یعنی حکومت قانونی -
 دیموکراسی است.

در حاشیه اخبار
 عراق دارای چهار میلیون ششصد هزار نفوس است و تولید
 نفت آن تقریباً سالانه فی نفر یک تن بطول است.
 (در مطالعه ملی طبع شد)